

[Karl Olsen.]

tjenestemandslønningerne i de frie erhvervs lønninger ved at fastlægge 14. og 16. lønklasse som faglærte og ufaglærte arbejdere. Det var rimeligt, og det var rigtigt, at man gjorde det. Det er naturligt, at det offentlige må betale samme pris som al anden virksomhed, når det vil have de rette folk i sin tjeneste, selvfølgelig — således som det ærede medlem hr. Arnth Jensen var inde på det — under hensyntagen til de goder, der er forbundet med tjenestemandstil- lingen.

Jeg må måske i den forbindelse sige til den højtærede finansminister, at også denne gang måtte vi, da forliget var sluttet, høre, at „det lå i overkanten af det økonomisk forsvarlige“. Det er en underlig bemærkning. Det er jo ikke det, man hører, når man fastsætter andre af statens udgifter. Det er ikke den bemærkning, man hører i forbindelse med voksende socialudgifter og andre udgifter, men det er en bemærkning, som finansministre har en tilbøjelighed til at fremsætte i forbindelse med fastsættelse af tjenestemandslønninger.

Jeg erindrer forhandlinger i det høje ting, hvorunder socialdemokratiet stillede sig ganske uforstående overfor vore synspunkter, sagde jeg før. Jeg tror, at nu er vi kommet til vejs ende; jeg tror, at nu har man i denne sag erkendt det rigtige i den regulering, som vi lidt efter lidt arbejder os hen til.

Jeg nævnte, at mit parti stillede mod lige løn for lige arbejde, uanset ægteskabelig stilling. Min forgænger som mit partis ordfører, afdøde kommandørkaptajn Westermann, arbejdede for dette i lønningskommissionen, men kunne ikke trænge igennem. Det er beskedne resultater, der er nået med hensyn til denne ligestilling, selvom man også her i de senere års lovgivning i nogen grad har fraveget 1946-lovens reguleringsprincip. Her er endnu et vigtigt område med åbenbare urimeligheder. Dette problem må og skal løses i en kommende lønningskommission: ikke blot lige grundløn, men lige regulering af grundlønnen må og skal gennemføres.

Det er et stort gode, at pensionernes værdi er fastholdt ved, at pensionisterne får 70 pct. af det midlertidige løntillæg. Det bliver så en kommende kommissions-

opgave at undersøge, i hvilken udstrækning pensionernes værdi er fastholdt.

Vi har gentagne gange rejst kravet om en lønningskommission, og jeg forstår, at det er den højtærede finansministers agt nu at foreslå nedsættelse af en sådan. Vi stillede forslag derom allerede i 1950 i dette høje ting. Vi fik i 1951 det såkaldte nivel- leringsudvalg, der gjorde et stort og for- tjenstfuldt arbejde, et arbejde, der blev grundlaget for det afgørende lønforlig i 1952. Må jeg iøvrigt henstille til den højtærede finansminister, at dette udvalgs betænkning bliver offentliggjort; den rummer så meget vigtigt stof til belysning af statens lønlov- givning, at en offentliggørelse er påkrævet. Den findes i øjeblikket kun i duplikeret tilstand.

Nu får vi altså en lønningskommission, og jeg kan tilsige mit partis energiske med- arbejdskab i de kommende kommissions- forhandlinger. Det må være opgaven at gøre arbejdet færdigt på kortest mulig tid. Kommissionen er af flere grunde en nødven- dighed, men jeg vil i forbindelse med det foreliggende lovforslag pege på, at den, som også det ærede medlem hr. Arnth Jensen nævnte, er en nødvendighed, alene fordi der må bringes overskuelighed i statens løn- lovgivning. I øjeblikket består en løn af grundløn, alderstillæg, almindeligt pensions- givende tillæg, stedtillæg, de faste regule- ringstillæg, særligt tillæg og nu med dette lovforslag — kan man næsten sige — sær- ligt særligt tillæg. Hertil kommer for de ugifte og de samgifte vedkommende, at nogle tillæg gives fuldtud, nogle med $\frac{2}{3}$, nogle med $\frac{3}{4}$ og nogle med halvdelen. Det er efterhånden blevet således, at kun folk, der gennem år har beskæftiget sig med disse ting eller får manuduktion i dem, kan forstå det. Nu må det være slut, nu må en lønningskommission skabe en forståelig og rationel ordning af lønnens opbygning.

Jeg nævnte før, at det er mit partis absolutte vilje at nå frem til den fuldstæn- dige ligeløn for kønnene uden hensyntagen til, om vedkommende tjenestemand er gift, ugift eller samgift. Efter vor opfattelse har forsørgersynspunktet ikke hjemme i statens lønlovgivning, men i skattelovgivningen og børnetilskudslovgivningen. Vi har, når vi i forbindelse med forhandlingerne om de årlige love om det midlertidige løntillæg